

Δεν είναι μόνο ότι
φαίνεται. Το χειρό-
τερο είναι τι ακρι-
βώς κρύβεται πίσω

editorial

από την
απόφαση
Τράμπ
για το
κλίμα.

Θα αποδειχθεί άνθρακας
ο ..θψαυρός για το κλίμα;
[Σελ. 3](#)

85 δις. ευρώ ο τζίρος
από τις μαιμούδες στην ΕΕ
[Σελ. 5](#)

Καινοτομία και έρευνα
στην περιοχή της Μεσογείου
[Σελ. 8](#)

Με το φυσικό αέριο
στην εποχή χαμηλού άνθρακα
[Σελ. 10](#)

Οδικός χάρτης
για την ανακύκλωση
[Σελ. 12](#)

Εχουμε τα πρωτεία
στην πλαστική σακούλα
[Σελ. 14](#)

ΑΕΙΦΩΡΟΣ

Τριμηνιαίο περιοδικό - Τεύχος 70

ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2017

Τιμή τεύχους 0,01

Έκδοση:

Επιστημονική Εταιρεία Ανάπτυξης
της Περιφέρειας

Λ. Αλεξάνδρας 62 - 11473 Αθήνα

Τηλ: 210 8254308, Fax: 210 8250391

E-mail: epistyp@otenet.gr

www.aeiforos-anaptyxi.gr

www.aeiforos-anaptyxi.com.cy

Εκδότης - Διευθυντής: Γ.Π. Νέζης

Σύμβουλος Σύνταξης: Μ. Κουρμπέλα

Νομικός Σύμβουλος: Αντιγόνη Κίτσια

antikis@otenet.gr

Συνεργασίες: Α. Χαραλάμπους, Δημ. Κλής

Αναπαραγωγή από ψηφιακή - ηλεκτρονική έκδοση

Θα αποδειχθεί άνθρακας ο ...θησαυρός για το κλίμα;

Τελικά μύθος με άρωμα Χόλγουντ φαίνεται ότι δεν αντέχει για πολύ στο Παρίσι.

Στην μία περίπτωση ο ρεαλισμός στο πάτωμα από «Το τελευταίο ταγκό στο Παρίσι» αποδείχθηκε βιασμός, όπως αποκαλύφθηκε πρόσφατα. Έκοψε όμως εκατομμύρια εισιτήρια και κράτησε στην αγορά το βούτυρο, παρά την απόρριψη του από την διατροφική αλυσίδα. Στην δεύτερη περίπτωση με την προχθεσινή ανακοίνωση του ο Τράμπ ότι αποσύρει τη χώρα του από τη συμφωνία για το κλίμα αυτή αποδείχθηκε πόσο εφήμερη ήταν. Έκοψε όμως την ανάσα όλου του κόσμου και έδωσε διεξοδο στο λόμπι του άνθρακα που είχε κλείσει από πριν το δικό του deal. "Εκλέχθηκα για να εκπροσωπώ τους πολίτες

του Πίτσμπουργκ, όχι του Παρισιού" δήλωσε ο νέος πλανητάρχης λέγοντας πως η συγκεκριμένη συνθήκη κοστίζει ακριβά στις ΗΠΑ.

"Απορρίπτει το μέλλον της χώρας"!...»έρχεται η απάντηση του Ομπάμα

"Πληγώνει τον πλανήτη"! καταγγέλλει η Μέρκελ και για "Μοιραίο λάθος"! κάνει λόγο ο Γιούνγκερ.

Την ίδια ώρα Γαλλία, Γερμανία και Ιταλία ξεκαθαρίζουν πως δεν δέχονται καμία επαναδιαπραγμάτευση.

Ο Τράμπ απαντάει πώς αυτό που ανακοίνωσε αποτελεί προεκλογική του δέσμευση απευθύνεται στο δικό του ακροατήριο στο εσωτερικό της χώρας του και συνεχίζει:

Μόλις επέστρεψα από ένα ταξίδι στο εξωτερικό με συμφωνίες για εκατοντάδες χιλιάδες δουλειές για αμερικανούς", είπε αρχικά ο αμερικανός Πρόεδρος, τον οποίο παρουσίασε ο αντιπρόεδρος της χώρας Μάικ Πενς, στον Λευκό Οίκο.

«... Για να προστατέψω τα συμφέροντα των αμερικανών, οι ΗΠΑ θα αποσυρθούν από τη συμφωνία για το κλίμα και θα ξε-

κινήσουμε διαπραγματεύσεις για την υπάρχουσα συμφωνία, ή ακόμη και μία ολοκαίνουρια, που θα είναι προς το συμφέρον των αμερικανών. Φεύγουμε αλλά θα διαπραγματευτούμε για μια δίκαιη συμφωνία".

"Εκλέχθηκα για να εκπροσωπώ τους πολίτες του Πίτσμπουργκ, όχι του Παρισιού", δήλωσε επίσης ο πρόεδρος των ΗΠΑ, συμπληρώνοντας πως "η συμμόρφωση με τους όρους της συμφωνίας του Παρισιού θα μπορούσε να κοστίσει στην Αμερική 2,7 εκατομμύρια χαμένες θέσεις εργασίας έως και το 2025. **Η συμφωνία δεν εξαλείφει τις θέσεις εργασίας στον τομέα του άνθρακα - μεταφέρει απλώς τις θέσεις αυτές εκτός της Αμερικής".**

"Ακόμη με την απουσία της αμερικανικής ηγεσίας, ακόμη και όταν αυτή η κυβέρνηση εντάσσει την χώρα σε μια μικρή χούφτα κρατών που απορρίπτουν το μέλλον, είμαι βέβαιος οι αμερικανικές πολιτείες, οι πόλεις και οι επιχειρήσεις μας θα εντείνουν τις προσπάθειες τους και θα κάνουν περισσότερα για να ηγηθούν της πορείας και να βοηθή-

Το θέμα

σουν στην προστασία του πλανήτη μας για τις μελλοντικές γενεές τον", ανέφερε ο Ομπάμα σε γραπτή ανακοίνωσή του μετά την ανακοίνωση της απόφασης από τον πρόεδρο Τραμπ.

«Ο πλανήτης μπορεί να βασιστεί στην Ευρώπη» μετά την απόσυρση των ΗΠΑ από την συνθήκη του Παρισιού δήλωσε ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ζ.Γιούνκερ. Η καγκελάρια της Γερμανίας Άγγελα Μέρκελ εξέφρασε την λύπη της για την απόσυρση των ΗΠΑ από την συνθήκη, με το Βερολίνο να υπογραμμίζει ότι οι ΗΠΑ «πληγώνουν» τον πλανήτη με την απόφασή τους.

Τι προβλέπει η συμφωνία για το κλίμα

Η Συμφωνία του Παρισιού για την κλιματική αλλαγή αποτελεί την πρώτη οικουμενική και

νομικά δεσμευτική παγκόσμια συμφωνία για το κλίμα. Υπογράφηκε στις 22 Απριλίου του 2016 και κυρώθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 5 Οκτωβρίου του 2016.

Περιλαμβάνει ένα σχέδιο δράσης για τον περιορισμό της υπερθέρμανσης του πλανήτη "αρκετά κάτω" από 2°C, ενώ η βασική διεθνής συμφωνία σε αυτόν τον τομέα είναι η σύμβαση-πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για τις κλιματικές μεταβολές (UNFCCC).

Πρόκειται για μία από τις τρεις συμβάσεις που εγκρίθηκαν στην παγκόσμια σύνοδο κορυφής του Ρίο το 1992, και μέχρι σήμερα έχει επικυρωθεί από 195 χώρες.

Σημειώνεται πως ξεκίνησε ως τρόπος διακρατικής συνεργασίας με στόχο να περιοριστούν η άνοδος της θερμοκρασίας του πλανήτη και η κλιματική αλλαγή, καθώς και να αντιμετωπιστούν οι συνέπειές τους.

Με πληροφορίες από: ΑΠΕ - ΜΠΕ
Φωτογραφίες: Reuters

Mr. Trump's announcement that is withdrawing his country from the climate deal, he has proved how ephemeral this agreement was. But he cut off the breath of the whole world and gave way to the coal lobby that was closed before his own deal.

• I was elected to represent the citizens of Pittsburgh, not Paris," said the new planet leader, saying that this treaty costs a lot for the USA.

• "He rejects the future of the country! ... "is Mr. Obama's answer

• "It kills the planet"! Ms. Merkel also complains. This is a "Fatal error"! Mr. Junger says.

At the same time, France, Germany and Italy make it clear that they do not accept any renegotiation

85 δις ευρώ ο τζίρος από τις μαϊμούδες στην ΕΕ

Οι παραβιάσεις δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας αποτελούν ευρέως διαδεδομένο και διαρκώς εντεινόμενο φαινόμενο παγκοσμίως.

Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία του 2013, το διεθνές εμπόριο προϊόντων παραποίησης/απομίμησης αντιστοιχεί στο 2,5 % του παγκόσμιου εμπορίου, δηλαδή σε ποσό της τάξης των 338 δις. EUR. Οι επιπτώσεις της παραποίησης/απομίμησης είναι ιδιαίτερα έντονες στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς τα προϊόντα παραποίησης/απομίμησης και τα περατικά προϊόντα ανέρχονται σε ποσοστό έως και 5 % των εισαγωγών, δηλαδή σε ποσό της τάξης των 85 δις. EUR.

Όπως αναφέρει, μεταξύ άλλων η αρμόδια επιτροπή στην έκθεση της, θεμελιώδες στοιχείο του συστήματος της ΕΕ για την επιβολή των ΔΔΙ στα σύνορα αποτελεί ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 608/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουνίου 2013, σχετικά με την τελωνειακή επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, (κανονισμός ΕΕ) αριθ. 608/2013, ο οποίος τέθηκε σε εφαρμογή την 1η Ιανουαρίου 2014.

Στην έκθεση της Επιτροπής αναφέρεται

κάθε συμβάν σχετικό με φάρμακα υπό διαμετακόμιση μέσω του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης το οποίο μπορεί να προκύψει στο πλαίσιο της εφαρμογής του κανονισμού, μαζί με εκτίμηση του δυνητικού αντίκτυπου του στις δεσμεύσεις της Ένωσης όσον αφορά την πρόσβαση στα φάρμακα.

Σκοπός του σχετικού εγγράφου είναι η επισκόπηση των σχολίων που έχει συγκεντρώσει η Επιτροπή σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 608/2013 από την **1η Ιανουαρίου 2014**.

Όσον αφορά την εφαρμογή από τα κράτη μέλη, η έκθεση καλύπτει την τριετή περίοδο από την **1η Ιανουαρίου 2014 έως τον Δεκέμβριο του 2016**, ενώ τα αναλυτικά αριθμητικά στοιχεία για τις παρεμβάσεις που πραγματοποιήθηκαν στα σύνορα της ΕΕ καλύπτουν τα έτη **2014 και 2015**, δεδομένου ότι τα στατιστικά στοιχεία για το 2016 δεν ήταν ακόμη διαθέσιμα κατά τον χρόνο κατάρτισης της σημερινής έκθεσης. Στο σχέδιο δράσης των τελωνείων της ΕΕ κατά των παραβιάσεων των ΔΠΙ για την περίοδο **2013-2017** προβλέπεται σειρά δράσεων προς υλοποίηση από την Επιτροπή και τις τελωνειακές διοικήσεις των κρατών μελών ώστε να διασφαλιστεί η αποτελεσματική εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 608/2013.

Μία από τις δράσεις αφορά την πραγματοποίηση επισκέψεων στήριξης από την Επιτροπή και από εθνικούς εμπειρογνώμονες σε θέματα δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας στα **28 κράτη μέλη κατά την περίοδο 2015-2017**, προκειμένου να καθιερωθεί ο διάλογος με τις αρμόδιες αρχές για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 608/2013, με σκοπό:

- τη συγκέντρωση πληροφοριών σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 608/2013
- τη διευκόλυνση της ανταλλαγής εμπειριών και βέλτιστων πρακτικών.

Το 2015 και το 2016 η Επιτροπή από κοινού με εμπειρογνώμονες σε θέματα ΔΔΙ των τελωνειακών αρχών των κρατών μελών πραγματοποίησαν 24 επισκέψεις στήριξης στην Ελλάδα και στα άλλα κράτη μέλη.

Οι επισκέψεις αυτές αξιοποιήθηκαν για την κατάρτιση του παρόντος εγγράφου.

Όσον αφορά τα κράτη μέλη για τα οποία εκκρεμεί η πραγματοποίηση επι-

σκέψεων το 2017, δηλαδή BG, IE, RO και UK, η Επιτροπή κάλεσε τις τελωνειακές αρχές να συμπληρώσουν το ερωτηματολόγιο που χρησιμοποιείται στο πλαίσιο των επισκέψεων στήριξης, ώστε να εξασφαλιστεί στις τελωνειακές αρχές όλων των κρατών μελών η δυνατότητα να εκφράσουν τις απόψεις τους σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 608/2013.

Με την ευκαιρία της πρώτης συνεδρίασης της ομάδας τελωνειακών εμπειρογνομένων (τμήμα επιβολής των ΔΔΙ), η οποία πραγματοποιήθηκε στις 11 Ιουλίου 2016, η Επιτροπή ζήτησε επίσης από τις τελωνειακές αρχές των κρατών μελών να αναφέρουν στην Επιτροπή κάθε συμβάν σχετικό με φάρμακα υπό διαμετακόμιση μέσω του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης το οποίο ενδεχομένως προέκυψε στο πλαίσιο της εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 608/2013.

Νομοθετικό Πλαίσιο της ΕΕ

Η ΕΕ άρχισε να ρυθμίζει την επιβολή στα σύνορα των ΔΔΙ σε ενωσιακό επίπεδο ήδη από το 1987 με τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 3482/86 του Συμβουλίου για τη θέσπιση μέτρων που σκοπό είχαν να απαγορεύσουν τη θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων παραποίησης/απομίμησης.

Έκτοτε ακολούθησαν τρεις κανονισμοί, οι οποίοι αποσκοπούσαν στην προσαρμογή του πεδίου εφαρμογής και των διαδικασιών στην εξέλιξη των τάσεων απάτης. Κατά την τελευταία αναθεώρηση, η οποία οδήγησε στη θέσπιση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 608/2013, ελήφθη κυρίως υπόψη η αύξηση του εμπορίου των προϊόντων απομίμησης/παραποίησης που οφείλεται στην άνοδο του ηλεκτρονικού εμπορίου.

Όπως και οι προηγούμενοι κανονισμοί της ΕΕ στον συγκεκριμένο τομέα, ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 608/2013 θέτει σε εφαρμογή τα μέτρα επιβολής στα σύνορα που περιέχονται στη συμφωνία για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας στον τομέα του εμπορίου (TRIPS), η οποία εγκρίθηκε από το Συμβούλιο της ΕΕ το 1994 στο πλαίσιο των πολυμερών διαπραγματεύσεων του Γύρου της Ουρουγουάας στο

πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΓΠΟΕ).

Ο κανονισμός θέτει σε εφαρμογή ακόμη και τις μη δεσμευτικές απαιτήσεις επιβολής στα σύνορα της συμφωνίας TRIPS, όπως οι έλεγχοι εμπορευμάτων παραποίησης/απομίμησης υπό εξαγωγή και διαμετακόμιση, αντικατοπτρίζοντας με τον τρόπο αυτό τη δέσμευση της ΕΕ για τη διασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας των ΔΔΙ.

Στόχος είναι η αποτροπή της «διάθεσης στην εσωτερική αγορά» εμπορευμάτων που παραβιάζουν ΔΔΙ και η λήψη μέτρων προς τον σκοπό αυτό, «χωρίς ωστόσο να παρακωλύεται η ελευθερία του νόμιμου εμπορίου».

Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 608/2013 περιέχει αποκλειστικά διαδικαστικούς κανόνες για τις τελωνειακές αρχές. Κατά συνέπεια, ο κανονισμός αυτός δεν θέτει κριτήρια για την εξακρίβωση της ύπαρξης παραβίασης δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας, όπως ορίζεται στις αντίστοιχες διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου.

Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 608/2013 εξουσιοδοτεί τις τελωνειακές αρχές της ΕΕ να προβαίνουν σε δέσμευση εμπορευμάτων για τα οποία υπάρχει υποψία ότι παραβιάζουν δικαίωμα διανοητικής ιδιοκτησίας που απονέμεται από την ενωσιακή ή την εθνική νομοθεσία δια-

νοπτικής ιδιοκτησίας και τα οποία τελούν υπό τελωνειακό έλεγχο ή υπό τελωνειακή επιτήρηση.

Ο έλεγχος από τις τελωνειακές αρχές πρέπει να βασίζεται σε ανάλυση κινδύνου και θα πρέπει να είναι ανάλογος προς τον κίνδυνο. Για τον λόγο αυτό, είναι ουσιώδεις τα τελωνεία να έχουν στη διάθεσή τους επαρκείς και σχετικές πληροφορίες από τους κατόχους δικαιωμάτων, προκειμένου να οργανώνουν με ορθό τρόπο την οικεία ανάλυση κινδύνου.

Οι τελωνειακές αρχές δύνανται να παρεμβαίνουν είτε κατόπιν «αίτησης παρέμβασης» (application for action, AFA) που υποβάλλεται από κάτοχο δικαιωμάτων είτε με δική τους πρωτοβουλία, δηλαδή ενεργώντας αυτεπάγγελα.

Συμπεράσματα σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού

Στην έκθεση της η Επιτροπή, μεταξύ άλλων, αναφέρει: --Στο παρόν στάδιο, η Επιτροπή εκτιμάται ότι η εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 608/2013 βρίσκεται σε ικανοποιητικό επίπεδο.

-Παρέχει ευρύ φάσμα προστασίας καθώς και διαδικασίες που χρησιμοποιούνται με ορθό τρόπο και στα 28 κράτη μέλη.

Ωστόσο, είναι σαφής η ανάγκη να ενταθούν οι προσπάθειες που καταβάλλονται

σε ορισμένους τομείς, όπως οι εξής:

- η ποιότητα των πληροφοριών που λαμβάνονται στις αιτήσεις παρέμβασης, και ιδιαίτερα στις ενωσιακές αιτήσεις παρέμβασης

- η χρήση της τυποποιημένης διαδικασίας σύμφωνα με τους λεπτομερείς κανόνες της διαδικασίας που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 608/2013.

Το ζήτημα αυτό θα αποτελέσει αντικείμενο διεξοδικότερης συζήτησης στο πλαίσιο των δράσεων που προβλέπονται από το σχέδιο δράσης των τελωνείων της **ΕΕ κατά των παραβιάσεων των ΔΠΙ για την περίοδο 2013-2017**, καθώς και των επακόλουθων εργασιών κατόπιν του σεμιναρίου με θέμα τις αιτήσεις παρέμβασης που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος για τα τελωνεία 2020 (Customs 2020).

Η λειτουργία και η διαχείριση των μικρών αποστολών εξακολουθεί αναμφίβολα να συνιστά πρόκληση, καθώς οι πωλήσεις μέσω του διαδικτύου αυξάνονται με σταθερό ρυθμό, ιδίως οι πωλήσεις προϊόντων που παραβιάζουν δικαιώματα διανοπτικής ιδιοκτησίας.

Οι εργασίες επί του θέματος αυτού θα συνεχιστούν στο πλαίσιο της ήδη υφιστάμενης ομάδας εργασίας για τις μικρές αποστολές, οι δραστηριότητες της οποίας θα ξεκινήσουν εκ νέου το 2017.

Οι προβληματισμοί που διατυπώθηκαν από τον ιδιωτικό τομέα θα αποτελέσουν

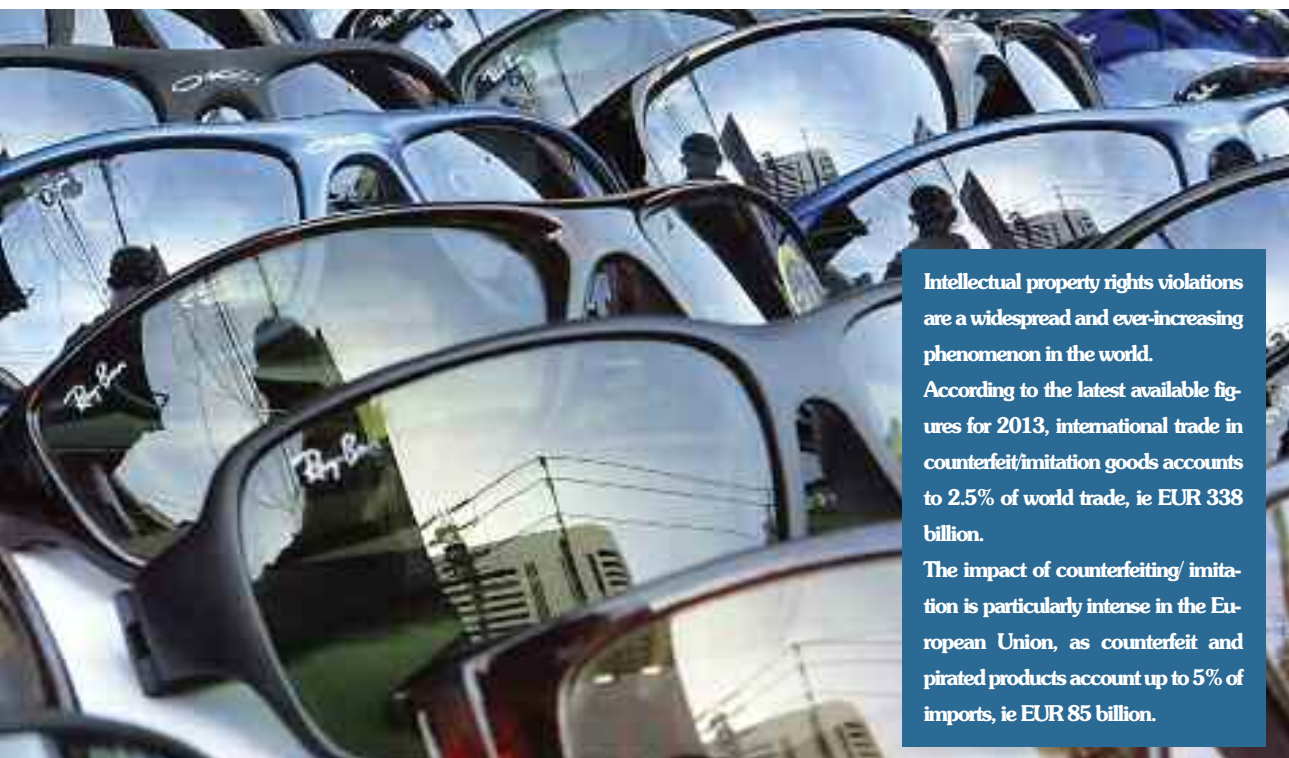
επίσης αντικείμενο συζήτησης με τις τελωνειακές αρχές των κρατών μελών, προκειμένου να αξιολογηθεί αν είναι βάσιμοι και αν θα μπορούσαν να αναζητηθούν πιθανές λύσεις.

Η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι, **προς το παρόν, δεν συντρέχουν λόγοι για την αναθεώρηση διατάξεων του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 608/2013.**

Το σχέδιο δράσης των τελωνείων της ΕΕ κατά των παραβιάσεων των ΔΠΙ για την περίοδο 2013-2017 θα αποτελέσει αντικείμενο αξιολόγησης προς το τέλος του τρέχοντος έτους.

Για την καλύτερη ανταπόκριση στις προκλήσεις με τις οποίες βρίσκεται αντιμέτωπη η ΕΕ όσον αφορά τις παραβιάσεις των ΔΠΙ, είναι ενδεχομένως σκόπιμο να εξεταστεί το ενδεχόμενο κατάρτισης ενός μελλοντικού συνολικού σχεδίου δράσης για την επιβολή των ΔΠΙ από την ΕΕ, το οποίο θα περιλαμβάνει, πέραν των τελωνειακών παρεμβάσεων, τις δράσεις που καλύπτονται επί του παρόντος από την ανακοίνωση του Ιουλίου 2014 με τίτλο «**Επίδιωξη ανανεωμένης συναίνεσης όσον αφορά την επιβολή των δικαιωμάτων διανοπτικής ιδιοκτησίας στην εσωτερική αγορά: Σχέδιο δράσης της ΕΕ**».

Πηγή: Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο Παραβίασης των Δικαιωμάτων Διανοπτικής Ιδιοκτησίας.

Intellectual property rights violations are a widespread and ever-increasing phenomenon in the world.

According to the latest available figures for 2013, international trade in counterfeit/imitation goods accounts to 2.5% of world trade, ie EUR 338 billion.

The impact of counterfeiting/ imitation is particularly intense in the European Union, as counterfeit and pirated products account up to 5% of imports, ie EUR 85 billion.

Καινοτομία και έρευνα στην περιοχή της Μεσογείου

Την εξουσιοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να αρχίσει διαπραγματεύσεις για συμφωνίες με τρίτες χώρες που θα μετέχουν σε εταιρική σχέση στους τομείς της έρευνας και της καινοτομίας στην περιοχή της Μεσογείου (PRIMA), προβλέπει σχέδιο απόφασης του Συμβουλίου Υπουργών της ΕΕ.

Με την έγκριση του σχεδίου απόφασης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα αρχίσει διαπραγματεύσεις με τη Λαϊκή Δημοκρατία της Αλγερίας, την Αραβική Δημοκρατία της Αιγύπτου, την Ιορδανία, τη Δημοκρατία του Λίβανου και το Βασίλειο του Μαρόκου για συμφωνίες σχετικά με τον καθορισμό των όρων και των προϋποθέσεων συμμετοχής τους σε εταιρική σχέση στους τομείς της έρευνας και της καινοτομίας στην περιοχή της Μεσογείου (PRIMA), την υλοποίηση της οποίας αναλαμβάνουν από κοινού πολλά κράτη μέλη. Σημειώνεται, πως το πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία 2014-2020 «Ορίζων 2020» αποσκοπεί στην

επίτευξη μεγαλύτερου αντίκτυπου στην έρευνα και την καινοτομία, συμβάλλοντας στην ενίσχυση των συμπράξεων μεταξύ δημόσιων φορέων, όπου συμπεριλαμβάνεται η συμμετοχή της Ένωσης σε προγράμματα τα οποία αναλαμβάνονται από διάφορα κράτη μέλη, όπως προβλέπεται στο άρθρο 185 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Στις 18 Οκτωβρίου 2016 η Επιτροπή ενέ-

κρινε πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη συμμετοχή της Ένωσης στην εταιρική σχέση στους τομείς της έρευνας και της καινοτομίας στην περιοχή της Μεσογείου (PRIMA), την υλοποίηση της οποίας αναλαμβάνουν από κοινού πολλά κράτη. Η PRIMA αποσκοπεί στην εφαρμογή ενός κοινού προγράμματος για την προώθηση των ικανοτήτων έρευνας και καινοτομίας και την ανάπτυξη γνώσεων και

The European Commission's mandate to start negotiations with third countries, on agreements with Mediterranean partner countries (PRIMA) in the fields of research and innovation, is provided by a draft decision of the EU Council of Ministers. With the adoption of the draft decision, the European Commission will enter into negotiations with the People's Republic of Algeria, the Arab Republic of Egypt, Jordan, the Republic of Lebanon and the Kingdom of Morocco on agreements setting out the terms and conditions for participation of a partnership in the field of research and innovation in the Mediterranean region (PRIMA), the implementation of which is jointly undertaken by several Member States

κοινών καινοτόμων λύσεων για καλύτερη αποδοτικότητα, προστασία της υγείας, ασφάλεια και βιωσιμότητα των αγροδιατροφικών συστημάτων και της ολοκληρωμένης διάθεσης και διαχείρισης του νερού στη λεκάνη της Μεσογείου.

Δεκαεννέα χώρες, μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα, συμφώνησαν να αναλάβουν από κοινού την υλοποίηση της PRIMA μέσω χρηματοδοτικής συνεισφοράς. Οι χώρες αυτές είναι: η Κροατία, η Κύπρος, η Γαλλία, η Γερμανία, η Ελλάδα, η Ιταλία, το Λουξεμβούργο, η Μάλτα, η Πορτογαλία, η Σλοβενία και η Ισπανία, μεταξύ των κρατών μελών, · το Ισραήλ, η Τυνησία και η Τουρκία, ως τρίτες χώρες που είναι συνδεδεμένες με το πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζων 2020» και η Αίγυπτος, ο Λίβανος και το Μαρόκο, ως τρίτες χώρες, που δεν είναι συνδεδεμένες με το πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζων 2020».

Με την απόφαση PRIMA όλες οι χώρες που συμμετέχουν στην PRIMA έχουν τα ίδια δικαιώματα και τις ίδιες υποχρεώσεις.

Ωστόσο, οι τρίτες χώρες που δεν είναι συνδεδεμένες με το πρόγραμμα-πλαίσιο «Ορίζων 2020» μπορούν να συμμετέχουν στην PRIMA **μόνο με την επιφύλαξη σύναψης διεθνών συμφωνιών με την Ένωση**, στις οποίες καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής τους στην PRIMA.

Έτσι, θα πρέπει να ξεκινήσουν διαπραγματεύσεις για τη σύναψη διεθνών συμφωνιών στον τομέα της επιστημονικής και τεχνολογικής συνεργασίας με την Αλγερία, την Αίγυπτο, την Ιορδανία, τον Λίβανο και το Μαρόκο, με σκοπό τον καθορισμό των όρων και των προϋποθέσεων της συμμετοχής τους στην PRIMA.

Οι διαπραγματεύσεις μπορούν να ξεκινήσουν, αφού εγκριθεί το σχέδιο απόφα-

σης PRIMA από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, το οποίο προβλέπει :

- Η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να αρχίσει διαπραγματεύσεις, εξ ονόματος της Ένωσης, για διεθνείς συμφωνίες με τη Λαϊκή Δημοκρατία της Αλγερίας, την Αραβική Δημοκρατία της Αιγύπτου, το Χασεμικό Βασίλειο της Ιορδανίας, τη Δημοκρατία του Λιβάνου και το Βασίλειο του Μαρόκου, για τη θέσπιση των όρων και των προϋποθέσεων συμμετοχής τους στην εταιρική σχέση στους τομείς της έρευνας και της καινοτομίας στην περιοχή της Μεσογείου (PRIMA).

- Οι διαπραγματεύσεις διεξάγονται σε διαβούλευση με την ομάδα εργασίας του Συμβουλίου για την έρευνα, ως την ειδική επιτροπή που ορίζεται από το Συμβούλιο.

Μαρ. Κ.

Με το φυσικό αέριο στην εποχή χαμηλού άνθρακα

Η Ελλάδα συμμετέχει στην επίτευξη των πιο φιλόδοξων ίσως στόχων που έχουν τεθεί ποτέ για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής.

Η Ευρώπη εργάζεται σκληρά για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που παράγει, ενθαρρύνοντας παράλληλα άλλα έθνη και περιφέρειες να πράξουν το ίδιο υιοθετώντας πιο φιλική προς το περιβάλλον καύ-

σιμα. Όπως είναι γνωστό, οι νέοι στόχοι για το 2030 προβλέπουν:

- μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 40% τουλάχιστον σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990
- άντληση του 27% τουλάχιστον της συνολικής ενεργειακής κατανάλωσης από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας
- αύξηση της ενεργειακής απόδοσης κατά

27% τουλάχιστον

Το φυσικό αέριο είναι η καθαρότερη πηγή πρωτογενούς ενέργειας, μετά τις ανανεώσιμες μορφές. Τα μεγέθη των εκπεμπόμενων ρύπων είναι σαφώς μικρότερα σε σχέση με τα συμβατικά καύσιμα, ενώ η βελτίωση του βαθμού απόδοσης μειώνει τη συνολική κατανάλωση καυσίμου και συνεπώς περιορίζει την ατμοσφαιρική ρύπανση.

Εξοικονόμηση ενέργειας σε κάθε τομέα της καθημερινής δραστηριότητας

Με τη χρήση του φυσικού αερίου, κυβερνήσεις, επιχειρήσεις, βιομηχανίες και καταναλωτές, χτυπούν στην «καρδιά» του προβλήματος της ρύπανσης του περιβάλλοντος. Και ο τρόπος είναι απλός: ενσωματώνουν στην καθημερινότητά τους το φυσικό αέριο.

Τα οφέλη που παρουσιάζει η χρήση του φυσικού αερίου στα σπίτια, τις επιχειρήσεις και τις μεταφορές τόσο από οικονομική άποψη όσο και περιβαλλοντολογική, κατέστησαν την εισαγωγή του φυσικού αερίου στο ενεργειακό ισοζύγιο της χώρας πολιτική προτεραιότητα. Το φυσικό αέριο συμβάλει στη βελτίωση της ποιότητας της ατμόσφαιρας:

- διευρύνονται οι πηγές προμήθειας πρωτογενών μορφών ενέργειας με απώτερο στόχο την ασφάλεια της τροφοδοσίας και την μείωση της εξάρτησης από το πετρέλαιο
- μειώνονται τα λειτουργικά κόστη που επιβαρύνουν σημαντικά τον προϋπολογισμό
- συμβάλλει σημαντικά στην περιβαλλοντική προστασία, δεδομένων τόσο των διεθνών δεσμεύσεων της χώρας για το φαινόμενο του θερμοκηπίου όσο και αυτών σε τοπικό επίπεδο (όξιση βροχής, αιθαλομίχλη, κλπ)
- βελτιώνεται η ευστάθεια του συστήματος διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, ιδιαίτερα σε περιόδους ανεπάρκειας ηλεκτρικής ενέργειας

Ενισχύοντας το «πράσινο» προφίλ των επιχειρήσεων

Η υποκατάσταση συμβατικών καυσίμων με φυσικό αέριο συμβάλλει στη μείωση του φαινομένου του θερμοκηπίου καθώς επιτυγχάνεται σημαντική μείωση στην εκπομπή αερίου CO₂. Συγκεκριμένα με το φυσικό αέριο:

Υποκαθιστούμενο καύσιμο	Μείωση CO ₂ με φυσικό αέριο
Μαζούτ Νο 1 (1500) Χαμηλού Θείου	-32%
Πετρέλαιο θέρμανσης	-29%
Πετρέλαιο κίνησης	-28%
Υγραέριο	-22%

Γνωρίζετε ότι....

- Η τιμή του φυσικού αερίου είναι περίπου 60% χαμηλότερη σε σύγκριση με τη βενζίνη, 30% χαμηλότερη σε σύγκριση με το πετρέλαιο και περίπου 40% χαμηλότερη σε σύγκριση με το LPG.
- Τα οχήματα που κινούνται με φυσικό αέριο παράγουν 25% λιγότερο διοξείδιο του άνθρακα σε σχέση με τη βενζίνη και 35% λιγότερο σε σχέση με αυτά που κινούνται με πετρέλαιο.
- Το φυσικό αέριο αποτελεί βασικό μοχλό της πράσινης ανάπτυξης που προσφέρει νέες επιχειρηματικές ευκαιρίες και αύξηση του κύκλου εργασιών στον κλάδο της αυτοκίνησης και των καυσίμων.
- Η χρήση φυσικού αερίου στην οικιακή θέρμανση (με λέβητες συμπύκνωσης κλπ) μειώνει τα έξοδα θέρμανσης κατά 40% και οι αποδόσεις φτάνουν το 110%.

Οδικός χάρτης για την ανακύκλωση

Ένα ιδιαίτερα χρήσιμο οδηγό ανακύκλωσης δημιούργησε η Ένωση Καταναλωτών Βόλου και Θεσσαλίας με ενημερωτικό αλλά και εκπαιδευτικό χαρακτήρα.

Οργανικά απορρίμματα, κομποστοποίηση

Η κομποστοποίηση είναι μια φυσική διαδικασία που μετατρέπει τα οργανικά υλικά (φύλλα, κλαδιά, χόρτα, λαχανικά, φρούτα, αποφάγια, χαρτί, υπολείμματα καφέ) σε κομπόστ ή χούμους ή εδαφοβελτιωτικό, τέλειο λίπασμα για τον κήπο μας. Υπάρχουν ειδικοί κάδοι για κάθε περίπτωση. Τα βακτήρια, οι μύκητες και άλλα μικρόβια είναι οι «εργάτες» της κομποστοποίησης.

Κλαδιά

Οι Δήμοι της περιοχής πρέπει να πάρουν πρωτοβουλίες για αξιοποίηση των κλαδιών με θρυμματισμό και κομποστοποίηση. Μέρος αυτών μπορεί να μετατρέπεται σε πέλλετ.

Απόβλητα εκσκαφών, κατασκευών και κατεδαφίσεων (μπάζα)

Σύμφωνα με τα άρθρα 15 και 17 Νόμου 2939/2001, επιβάλλεται η θέσπιση μέτρων με στόχο την επαναχρησιμοποίηση ή/και αξιοποίηση των υλικών αυτών

Οι Δήμοι κάθε περιοχής πρέπει να εξεύρουν χώρους και συστήματα διαχείρισης για να λύσουν το πρόβλημα της ανεξέλεγκτης εναπόθεσης μπάζων.

Επαναχρησιμοποίηση

Η επαναχρησιμοποίηση των προϊόντων είναι μία περιβαλλοντικά προτιμότεα εναλλακτική λύση, επειδή εξοικονομείται ενέργεια, πρώτες ύλες, και μειώνεται ο όγκος των απορριμμάτων.

Συσκευές και άλλα είδη που θέλουμε να αντικαταστήσουμε, μπορούν να εξυπηρετήσουν ανθρώπους που δεν μπορούν να αγοράσουν καινούριες. Έπιπλα, οικιακά είδη, βιβλία, παιχνίδια, ιατρικός εξοπλισμός ηλεκτρικές και ηλεκτρονικές συσκευές, φάρμακα, ρούχα, παπούτσια κ.α.

Τα μεταχειρισμένα μας προϊόντα μπορούμε

- να τα χαρίσουμε σε συνανθρώπους μας που τα έχουν ανάγκη ή σε κοινωνικούς φορείς,
- να τα ανταλλάξουμε σε Δίκτυα Ανταλλαγών,
- να τα πουλήσουμε σε ηλεκτρονικές σελίδες ή σε κάποιο παζάρι μεταχειρισμένων προϊόντων

Υπάρχει ανάγκη για ένα οργανωμένο

σύστημα συλλογής – επισκευής – αποθήκευσης επαναχρησιμοποίησης μεταχειρισμένων ειδών σε κάθε περιοχή.

Φάρμακα

Τα φάρμακα που δεν χρειάζομαστε πια δεν πρέπει να μένουν στο σπίτι γιατί είναι επικίνδυνα ειδικά όταν

υπάρχουν ηλικιωμένοι και μικρά παιδιά.

Πετώντας τα φάρμακα, στα σκουπίδια, επιβαρύνουμε το έδαφος και τον υδροφόρο ορίζοντα με επικίνδυνες χημικές ουσίες.

Επαναχρησιμοποίηση: Τα μη ληγμένα φάρμακα τα δίνουμε σε Κοινωνικά Φαρμακεία ή σε ανθρωπιστικές οργανώσεις, ώστε να χρησιμοποιηθούν

από ανασφάλιστους πολίτες

Β. Συλλογή και ασφαλής καταστροφή:

Τα ληγμένα φάρμακα και τα υπολείμματα φαρμάκων τα αποσύρουμε στους ειδικούς κάδους του ΙΦΕΤ που υπάρχουν σε όλα τα φαρμακεία.

Πριν να ανακυκλώσουμε πρέπει να μειώσουμε τον όγκο των απορριμμάτων.

- Προτιμάμε τα προϊόντα που η συσκευασία τους είναι μικρή και φιλική προς το περιβάλλον.
- Αποφεύγουμε τις συσκευασίες μιας χρήσης.
- Επιλέγουμε επιστρεφόμενες φιάλες και προϊόντα σε οικονομικές συσκευασίες.
- Σκεφτόμαστε ότι κάτι που δεν χρειαζόμαστε εμείς ίσως είναι χρήσιμο σε κάποιον άλλον.
- Χρησιμοποιούμε πάνινη τσάντα αντί για πλαστικές σακούλες
- Προτιμάμε επαναφορτιζόμενες μπαταρίες

Προσέχουμε τα σήματα στις συσκευασίες:

Ανακυκλωμένο υλικό (προέρχονται από ανακυκλωμένη πρώτη ύλη) Ανακυκλώσιμο υλικό (μπορεί να ανακυκλωθεί)

Πράσινη πρόταση

Η “Διαλογή στην Πηγή” είναι ο ξεχωρισμός διακριτών κατηγοριών απορριμμάτων στο σημείο της παραγωγής τους με σκοπό τη ξεχωριστή συλλογή και ανακύκλωση τους. Και σημείο παραγωγής είναι το σπίτι μας, η δουλειά μας, τα καταστήματα, τα εμπορικά κέντρα κ.λ.π..

Απαιτεί δηλαδή την εμπλοκή του καθενός μας στη διαλογή των υλικών σε όποιο σημείο αυτά παράγονται, με στόχο να έχουμε αποδοτική ανακύκλωση τους.

Η υλοποίηση ενός προγράμματος εφαρμογής στη πράξη της “Διαλογής στην Πηγή” στα σχολεία θα εκπαιδεύει και τους μαθητές και τους πολίτες.

Πηγή: www.enkatvolou.gr

Εχουμε τα πρωτεία στην πλαστική σακούλα

Μια ακόμα θλιβερή πρωτιά κατέλαβε η χώρα μας, αυτή τη φορά στην κυριολεκτικά καταστροφική χρήση της πλαστικής σακούλας.

Ετσι, η χώρα μας κατατάχθηκε στην πρώτη θέση μεταξύ των 28 κρατών-μελών της ΕΕ στην κατανάλωση πλαστικής σακούλας με βάση τα στοιχεία του 2015, όπως αυτά αποτυπώνονται σε έρευνα του Ινστιτούτου Έρευνας Λιανεμπορίου Καταναλωτικών Αγαθών (ΙΕΛΚΑ).

Η σχετική έρευνα του ΙΕΛΚΑ βρίσκεται ακόμα σε εξέλιξη και θα καταλήξει με την κατάθεση συγκεκριμένων εναλλακτικών προτάσεων στο πλαίσιο της **Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2015/720**. Τα μέχρι τώρα ευρήματα της μελέτης – που δημοσιοποιήθηκαν σήμερα μέσω της ηλεκτρονικής σελίδας του Ινστιτούτου – είναι αποκαλυπτικά για το μέγεθος του προβλήματος.

Οι μέχρι τώρα μετρήσεις και εκτιμήσεις αναφέρουν ότι το 2015 στην Ελλάδα αντιστοιχούν **363 σακούλες ανά κάτοικο ανά έτος**. Η μέτρηση αυτή είναι κατά **50% μεγαλύτερη από την δημοσιευμένη εκτίμηση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου του 2010**, στις 242 σακούλες ανά κάτοικο, η οποία τότε κατέταξε την Ελλάδα στην 4η θέση ανάμεσα στις 19 χώρες με διαθέσιμα στοιχεία. Σημειώνεται ότι η εκτίμηση για 363 σακούλες φέρνει την Ελλάδα στην πρώτη θέση σε κατανάλωση, διπλάσια σχεδόν από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο των 175 τεμαχίων.

Σήμερα στην Ελλάδα συνολικά χρησιμοποιούνται συνολικά 4,3 δισεκατομμύρια πλαστικές σακούλες με σημαντική επιβάρυνση του περιβάλλοντος, περίπου δηλαδή **33.000**

τόνοι πλαστικές σακούλες με πολύ σημαντικό κόστος.

Αντίθετα, οι επαναχρησιμοποιούμενες σακούλες (π.χ. υφασμάτινες) είναι ελάχιστες. Υπολογίζονται με βάση την έρευνα του ΙΕΛΚΑ σε 400.000-500.000 ανά έτος, δηλαδή περίπου **0,05 σακούλες ανά κάτοικο**, τη στιγμή που η **Δανία**, μια από τις πιο προηγμένες χώρες στη μείωση της πλαστικής σακούλας μετράει 75 επαναχρησιμοποιούμενες σακούλες ανά κάτοικο με ευρωπαϊκό μέσο όρο τις 23.

Στη **Γερμανία** περίπου 260 – έως τώρα – επιχειρήσεις έχουν δεσμευθεί ότι θα χρεώνουν τις πλαστικές σακούλες, ενώ γίνεται προσπάθεια διεύρυνσης του αριθμού τους. Στην πλειονότητα των υπόλοιπων κρατών-μελών επιτρέπεται η χρήση με χρέωση που κυμαίνεται από 0,02 έως 1 ευρώ.

Το μέγεθος του προβλήματος γίνεται περισσότερο εμφανές όταν συγκρίνεται η σημερινή κατάσταση στην Ελλάδα με την υποχρέωση της χώρας προς την Ευρωπαϊκή

σύσκεψη που πραγματοποιήθηκε στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή.

Τα προκαταρκτικά αποτελέσματα των εν εξελίξει ερευνών κρίθηκαν ως ιδιαίτερος ανησυχητικά και συμφωνήθηκε η ανάγκη συντονισμού των δράσεων των φορέων που συμμετείχαν.

Στο πλαίσιο αυτό αποφασίστηκε η **σύσταση κοινής ομάδας εργασίας** με σκοπό τον καθορισμό των παρεμβάσεων για την από κοινού εκπόνηση και υλοποίηση σχεδίου δράσης με την εμπλοκή όλων των φορέων, με στόχο την **ευαισθητοποίηση των πολιτών** και τον άμεσο περιορισμό της χρήσης πλαστικής σακούλας.

Αναλυτικά, στη συνάντηση μετείχαν: ο Γενικός Γραμματέας Εμπορίου & Προστασίας Καταναλωτή, κ. Αντώνης Παπαδερράκης, ο Πρόεδρος του Ελληνικού Οργανισμού Αντικύκλωσης (ΕΟΑΝ), κ. Δημήτρης Πολιτόπουλος, ο Αντιπρόεδρος του ΟΚΑΑ και σύμβουλος του Γενικού Γραμματέα Εμπο-

Ένωση. Συγκεκριμένα η Ευρωπαϊκή Οδηγία αναφέρει ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να λάβουν μέτρα «που εξασφαλίζουν ότι το επίσημο επίπεδο κατανάλωσης **δεν θα υπερβαίνει τις 90 λεπτές πλαστικές σακούλες μεταφοράς κατά κεφαλήν το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 2019** και τις 40 λεπτές πλαστικές σακούλες μεταφοράς κατά κεφαλήν το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 2025. Προκειμένου να επιτευχθούν αυτοί οι στόχοι, **θα πρέπει η κατανάλωση στην Ελλάδα να μειωθεί κατά 80% ως το 2019 και 90% ως το 2025.**

— **Σύσκεψη για την πλαστική σακούλα**
Τα στοιχεία για τη χρήση της **πλαστικής σακούλας στην Ελλάδα** παρουσιάστηκαν σε

ρίου, κ. Μιχάλης Μυτιληνάκης, το μέλος του Δ.Σ. του ΕΟΑΝ, κ. Μπάμπης Μπιλίνης, ο Πρόεδρος του Ινστιτούτου Έρευνας Λιανεμπορίου Καταναλωτικών Αγαθών (ΙΕΛΚΑ), κ. Κωνσταντίνος Μαχαίρας, ο Πρόεδρος της επιστημονικής επιτροπής του ΙΕΛΚΑ, καθηγητής Γεώργιος Δουκίδης, ο υπεύθυνος ερευνών του ΙΕΛΚΑ, κ. Λευτέρης Κιοσές και εκπρόσωπος της Περιφέρειας Αττικής. Υπενθυμίζεται ότι αξιόλογες δράσεις κατά της πλαστικής σακούλας υλοποιούν νησιά όπως η **Αλόνησος, η Σίφνος και η Σύρος**, αλλά όπως φαίνεται δεν αρκούν για την αντιμετώπιση αυτού του τεράστιου κοινωνικού και περιβαλλοντικού ζητήματος.

Πηγή: www.econews.gr

Προστατεύουμε το περιβάλλον και το υπογράφουμε.

Η Τράπεζα Πειραιώς είναι η πρώτη τράπεζα στην Ελλάδα που, με σεβασμό και υπευθυνότητα, πάνω από 10 χρόνια τώρα, εφαρμόζει περιβαλλοντική διαχείριση με μετρήσιμα οφέλη για την κοινωνία και τον πλανήτη. Είναι ένας από τους μεγαλύτερους οργανισμούς στην Ευρώπη που διαθέτουν την πιστοποίηση **EMAS** για το σύστημα περιβαλλοντικής διαχείρισης που εφαρμόζουν και βελτιώνει διαρκώς τις περιβαλλοντικές της επιδόσεις.

Σήμερα, η ηλεκτρονική επικοινωνία καλύπτει το μεγαλύτερο μέρος των αναγκών της Τράπεζας. Ωστόσο, υπάρχουν ανάγκες και αποδέκτες για τους οποίους η έντυπη επικοινωνία παραμένει αναντικατάστατη. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα τη μεγάλη κατανάλωση χαρτιού, που δημιουργεί σημαντική επιβάρυνση στο περιβάλλον.

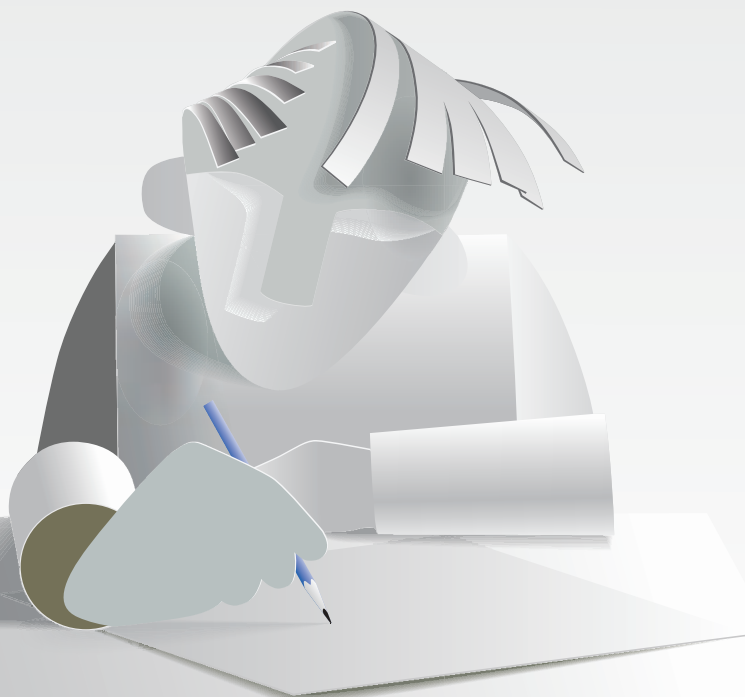
Για να περιορίσει αυτή την επιβάρυνση, η Τράπεζα Πειραιώς προχωρά, σε ό,τι αφορά τα έντυπα ενημέρωσης των πελατών της, στη χρήση χαρτιού που προέρχεται από δάση υπεύθυνης διαχείρισης, πιστοποιημένου κατά **FSC®** (Forest Stewardship Council®), σε συνεργασία με την πιστοποιημένη κατά **FSC** εταιρεία **INFORM Lykos**.

Το **Συμβούλιο Διαχείρισης των Δασών** (Forest Stewardship Council) ιδρύθηκε το 1993 και είναι διεθνής μη κυβερνητικός οργανισμός, υπεύθυνος για την ορθολογική διαχείριση των δασών του πλανήτη. Για την επίτευξη της αποστολής εφαρμόζει τη λεγόμενη «**FSC αλυσίδα επιτήρησης**», ώστε να ελέγχει πλήρως ολόκληρη τη διαδικασία εκμετάλλευσης δασικών προϊόντων. Όλοι όσοι παίρνουν μέρος στην αλυσίδα αυτή ελέγχονται και πιστοποιούνται, ενώ το τελικά παραγόμενο προϊόν φέρει τη σήμανση **FSC**.

Μια **σημαντική πνοή ζωής** για τις γενιές που έρχονται και μία **κίνηση ευθύνης**, που αποδεικνύει έμπρακτα τη δέσμευση της Τράπεζας Πειραιώς για εταιρική υπευθυνότητα.

Γιατί προστατεύουμε το περιβάλλον... και το υπογράφουμε!

Επιστημονική
Εταιρεία
Ανάπτυξης
της Περιφέρειας

Αντιμέτωποι με την κρίση Πολιτική - Επιχειρήσεις - Εργαζόμενοι

Οδηγός βιώσιμης στρατηγικής για τους κοινωνικούς εταίρους

Sustainable Enterprise Programme

